

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

ویژه نامه قوانین و مقررات

سال سوم، شماره بیست و هفتم، شهریور ماه ۱۳۹۰

معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

معاونت آموزش و تحقیقات قضاییه

عنوان: ویژه نامه قوانین و مقررات شماره بیست و هفتم (شهریور ماه 1390)

صاحب امتیاز: معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

مدیر مسئول: محمد مصدق

سردبیر: سید فاضل نوری

مدیر اجرایی: نادر پوریگ محمد

کارشناس: نرگس جعفر علیزاده

کنترل و بازخوانی: احمد ابراهیمی

امور مشترکین: مهدی زرین چنگ

صفحه آرائی: سید افشین حسینی

ناشر: نشر قضا

مدیر نشر: محسن سلم آبادی لیتوگرافی و چاپ: مرکز چاپ و نشر الهادی

شمارگان: 3600 جلد چاپ نخست: قم، شهریور 1390

نشانی: تهران - خیابان حافظ شمالی - نبش خیابان سمیه - ساختمان شماره 3 قوه قضائیه - معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه

تلفن و دورنگار: ۸۸۸۰۹۰۵۶ و ۸۸۴۱۸۰۸۰

پایگاه اینترنتی: www.lawtraining.ir

پست الکترونیکی: [Email:info@law-training.ir](mailto:info@law-training.ir)

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	7
بخش اول: قوانین	9
1. قانون افزایش تعطیلی عید سعید فطر	9
2. قانون اصلاح بند «ب» ماده (44) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران	9
بخش دوم: مصوبات قوه قضائیه	11
1. بخشنامه شماره 9000/24967/100 - 1390/6/5 [راجع به تفویض اختیار به رؤسای کل دادگستری برای تعیین عضو هیأت حل اختلافات ناشی از معاملات]	11
2. بخشنامه شماره 9000/27609/100 - 1390/6/15 [راجع به تحصیل کارکنان قوه قضائیه در دانشگاه‌های خارج از کشور]	12
بخش سوم: آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	15
1. رأی شماره 200 - به همسران بیمه‌شدگان متوفی، در صورت فوت شوهر دوم مجدداً باید مستمری پرداخت گردد.	15
2. رأی شماره 201 - اجرای مقررات قانون مدیریت خدمات کشوری از تاریخ 1388/1/1 نافی حق مکتسب کسانی که واجد شرایط برخورداری از امتیازات ارتقاء شغلی در زمان حاکمیت آن قانون بوده‌اند و پرونده آنان در هیأت ممیزه مطرح بوده، نمی‌باشد.	16
3. رأی شماره 206 - ابطال آیین‌نامه نحوه ارائه خدمات بهداشت حرفه‌ای توسط دانش‌آموختگان بهداشت حرفه‌ای در صنایع بالای 25 نفر شاغل	17
4. رأی شماره 227 - ابطال دستورالعمل شماره 5013/59765 مورخ 1378/12/25 سازمان تأمین اجتماعی به لحاظ تغییر شیوه و کیفیت اخذ حق بیمه و محاسبه آن در خصوص آزادگان	18
5. رأی شماره 229 - احتساب فوق‌العاده جذب جزء حقوق و مزایای مستمر و دخالت تأثیر آن در تعیین حق الزحمه قرارداد طرح تمام وقت کارکنان دانشگاه‌های علوم پزشکی	19

6. رأی شماره 241 - ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر گرگان مبنی بر اخذ بهای خدمات و هزینه خسارت از نصب‌کنندگان انواع تابلو و تبلیغات در معابر عمومی شهر و اخذ مبالغی بابت نصب انواع تابلوهای سیار و ثابت در کلیه نقاط شهر توسط شهرداری 20
7. رأی شماره 242 - مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیات‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در خصوص اراضی کشت موقت از تاریخ تصویب قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آراء هیات‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده یا بشود مصوب 1375/10/27 مجمع تشخیص مصلحت نظام، یکسال می‌باشد 21
8. رأی شماره 246 - وظیفه بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری علی‌الطلاق به شورای عالی شهرسازی و معماری ایران محول شده و تفویض اختیار مصرح در قانون مذکور، به اشخاص دیگر مجوزی ندارد 22
- بخش چهارم: استفتائات قضایی، نظریات مشورتی و نشست‌های قضایی 25
- الف: استفتائات قضایی 25
1. استفتاء 8149: مرتشی نبودن مختبر، 25
 2. استفتاء 8160: عدم جواز طلاق توسط حاکم به لحاظ پیش بینی عسر و حرج یا وقوع معصیت، 26
 3. استفتاء 8174: حکم مالکیت نسبت به زمینی که زیر آب دریا می‌رود، 27
 4. استفتاء 8175: میزان ضمانت کسی که، موجب تخریب بنای قدیمی دیگری شده است، 29
 5. استفتاء 8177: چگونگی اجرای دو حکم تبعید و حبس، 30
- ب: نظریات مشورتی، 31
1. تعیین دیه فوت برای کسی که حیات نباتی دارد مبنای قانونی ندارد. - پرداخت دیه از بیت‌المال شامل دیه جرح نیز می‌باشد 31
 2. چنانچه علت تامه فوت، تصادف باشد یک دیه تعلق می‌گیرد 32
 3. توقیف مهریه‌ای که بر ذمه زوج است در قبال بدهی زوجه به شخص ثالث جایز است، 33
 4. در امور کیفری، اعتراض ثالث مقرر نشده است، 33
 5. طلاق که به موجب ماده 1130 قانون مدنی واقع می‌شود، بائن است، 34

6. دادیار شرکت کننده در دادگاه باید فوراً حکم غیر قطعی دادگاه را به زندان اعلام تا متهم بیش از مدت محکومیت در زندان نماند..... 34
7. با توجه به این که برای ارتکاب جرائم مربوط به تریاک و هروئین و مرفین مجازات‌های جداگانه مقرر گردیده است، تعدّد مادی است..... 35
8. عضو قطع شده متعلق به محکوم علیه می باشد..... 36
9. با طرح دعوای حقوقی جعل، رسیدگی جزائی به جرم جعل متوقف نمی شود..... 37
10. جز در جرائمی که پرونده بدون مداخله دادرسی در دادگاه مطرح می شود باید پرونده با صدور کیفرخواست جهت رسیدگی به دادگاه کیفری استان ارسال شود..... 38
11. در صورتی که نیروهای مسلح مأموریت داشته باشند، می توانند در خارج از وقت اداری از سلاح استفاده نمایند..... 39
12. دعوی استرداد لاشه چک غیرمالی است..... 40
13. خسارات جراحات ناشی از عمل جراحی قابل مطالبه نیست - مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم فاقد منع قانونی است..... 40
14. مدیون در صورتی از بازداشت معاف است که حکم بر اعسار وی صادر شده باشد..... 41
- ج: نشست‌های قضایی..... 42
1. نسبت به خواسته‌ای که مورد رسیدگی واقع نشده، دادگاه بدوی موظف است جداگانه رسیدگی نماید..... 42
2. به لحاظ اصل سرزمینی بودن جرم و مجازات، در مورد تبعه خارجی نیز اعمال قانون آئین دادرسی کیفری الزامی است..... 42
3. در صورتی که در ملک مورد معامله سابقه استفاده تجاری مجاز وجود نداشته باشد، بر دعوای الزام به تحویل ملک تجاری آثار قانونی مترتب نخواهد بود..... 43
4. صدور چک بدون تاریخ رافع مسؤولیت صادر کننده و ظهرنویس و ضامن نیست..... 44
5. اضافه کردن نام فرزند در شناسنامه خود، همیشه مصداق جعل در اسناد دولتی نیست..... 44
- بخش پنجم: مصوبات هیأت وزیران..... 47
1. آیین نامه اجرایی بند (91) قانون بودجه سال 1390 کل کشور..... 47
2. اصلاح بند (6) تصویب نامه شماره 111668/ت/40869 هـ مورخ 1389/5/20..... 48

3.	الحاق تبصره به بند (10) ضوابط اجرایی بودجه سال 1390 کل کشور	49
	بخش ششم: مصوبات شوراهای عالی	51
	مصوبه «آیین‌نامه تشکیل ستاد ملی زن و خانواده»	51
	بخش هفتم: موارد حذف شده	55
	نظر سنجی	61
	فرم درخواست اشتراک	63

بِسْمِ اللَّهِ الصَّمَدِ

باز با نام بی نیاز آغاز می کنیم که به فرمان خودش پس از توصیف به وحدانیت، به صمدیت وصف شده است: «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ¹؛ بگو خداوند یکتا و یگانه است»، خداوندی است که همه نیازمندان قصد او می کنند خداوندی که نه تنه به حکم «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»² بی نیاز است و دیگران نیازمندش، بلکه صمد نیز هست. صمد مفهومی جامع و کامل است که در بیان آن با عبارت کوتاه، تنه می توان گفت عبارت است از نفی تمام صفات مخلوقات از ذات خالق یکتا.

پس ای خدای احد صمد غنی حمید، حمد و ثنای ما فقیران در گهت را بپذیر و با ما آن کن که تو شایسته آنی نه آنچه ما لایق آن.

اما بعد:

در ادامه انعکاس نظرات مخاطبین محترم ویژه نامه قوانین و مقررات که از شماره قبل به آن پرداختیم، در این شماره بر اساس میزان اظهار نظر (فراوانی) نوبت به موضوع زیر می رسد:

دوم) بیش از ۲۳ درصد از اظهار نظر کنندگان دو موضوع «استمرار انتشار» و «تسریع ارسال» را گوشزد کرده و درخواست داشتند که عین برخی تعبیرشان نقل می شود:

1- سورة اخلاص (112) آیات 1 و 2.

2- «ای مردم! شما (همگی) نیازمند خداييد. تنها خداوند است که بی نیاز و شایسته هر حمد و ستایشی است» سورة فاطر (35) آیه 15.

«امیدوارم که این حرکت پسندیده ادامه یابد و دسترسی راحت نیازمندان به قانون را فراهم نماید - امید است این امر پسندیده تداوم یابد - ارسال بدون تأخیر و منظم ویژه نامه و استمرار در ارسال مورد توقع و استدعاست - استمرار و نظم در راستای این امر بسیار مثبت و مؤثر است - بسیار مفید می باشد اگر تداوم داشته باشد - امیدوارم این حرکت استمرار یابد - ضمن تشکر تقاضا دارد که انتشار این مجموعه تداوم یابد - فقط نگرانی بنده این است با تغییر مدیریت آموزش قوه قضاییه نشر این نشریه و سایر مجلات مربوطه متوقف شود که امیدوارم چنین اتفاقی نیافتد - ارسال مرتب ویژه نامه، مورد استدعاست - اقدام انجام شده اقدام بسیار مناسب و خوبی بوده در صورتی که استمرار داشته و در ارسال نشریه نظم وجود داشته باشد - خواهشمند است در اسرع وقت و به موقع ارسال گردد - استمرار در چاپ آن و ارسال به موقع به واحدهای قضایی مورد استدعاست - ضرورت تسریع در چاپ و توزیع آن بدیهی است - ارسال سریع مجموعه به محض انتشار آن حداکثر ظرف یک هفته - از حیث زمان ارسال ویژه نامه چنانچه تسریع در ارسال گردد می تواند مؤثرتر باشد - خواهشمند است سرعت در ارسال ماهنامه مورد توجه قرار گیرد - امید است همیشه ادامه یابد».

مطالب مذکور برخی جملاتی است که مخاطبین محترم در برگه های ارزیابی نوشته و به دقت ویژه نامه ارسال کرده اند در راستای این نظرات نظراتمان را در دو بخش «استمرار انتشار» و «تسریع ارسال» در شماره بعد درج خواهیم کرد؛ ان شاء الله.

سر دبیر
شهریور ماه ۱۳۹۰

بخش اول:

1. قانون افزایش تعطیلی عید سعید فطر

ماده واحده - عبارت «عید فطر» در ماده (1) لایحه قانونی تعیین تعطیلات رسمی کشور مصوب 1359/4/8 شورای انقلاب به عبارت «عید سعید فطر دو روز (اول و دوم شوال)» اصلاح می‌شود.

این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراء است.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم شهریور ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ 1390/6/7 به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19371 مورخ 1390/6/14)

2. قانون اصلاح بند «ب» ماده (44) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران¹

ماده واحده - به منظور تبیین چگونگی اجراء و اشخاص مشمول بند (ب) ماده (44) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، بند (ب) مذکور به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ب - صددرصد (100%) هزینه‌های درمانی ایثارگران شاغل و بازنشسته و افراد تحت تکفل آنان به عهده دستگاه اجرائی و صددرصد (100%) هزینه‌های درمانی ایثارگران

1- متن اولیه این ماده در صفحه 101 شماره بیستم این ویژه نامه (بهمن 1389) درج شده است.

غیرشاغل و افراد تحت تکفل آنان به عهده بنیاد شهید و امور ایثارگران است. تبصره - دولت موظف است اعتبار لازم برای اجرای این قانون را هر ساله در بودجه سنواتی پیش‌بینی نماید و در اختیار دستگاهها و صندوقهای بازنشستگی و بنیاد شهید و امور ایثارگران قرار دهد.

در سال 1390 صددرصد (100%) هزینه درمان بازنشستگان غیرشاغل از ردیف اعتباری 131600 بنیاد شهید و امور ایثارگران (مربوط به خدمات درمان ایثارگران غیرشاغل) و ایثارگران سایر دستگاهها از اعتبارات بیمه خدمات درمانی دستگاهها پیش‌بینی و پرداخت می‌شود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و نود مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ 1390/6/7 به تأیید شورای نگهبان رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19380 مورخ 1390/6/24)

بخش دوم:

مصوبات قوه قضائیه

1. بخشنامه شماره 9000/24967/100 - 1390/6/5¹ [راجع به تفویض اختیار به رؤسای کل دادگستری برای تعیین عضو هیأت حل اختلافات ناشی از معاملات]
مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور
تصویر بخشنامه شماره 9000/24967/100 - 1390/6/5 ریاست محترم قوه قضائیه
جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ایفاد می‌گردد.
مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث
رؤسای محترم کل دادگستری استانها
به موجب ماده 7 قانون اصلاح و تسری آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران مصوب 1355 با اصلاحات بعدی به شهرداریهای مراکز استانها، کلانشهرها و شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت، مصوب 1390/2/4، ناظر به اصلاح ماده 38 آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران مقرر شده یک نفر از قضات دادگستری به عنوان عضو هیأت حل اختلاف به منظور حل و فصل اختلافات ناشی از معاملات موضوع آیین‌نامه فوق انتخاب گردد.

1- این بخشنامه ذیل شماره 9000/14843/100 در روزنامه رسمی شماره 19329 مورخ 1390/4/22 به چاپ رسیده بود که در صفحه 15 شماره بیست و پنجم این ویژه نامه (تیر 1390) درج شده است. نظر به چاپ مجدد آن در روزنامه رسمی، مجدداً درج می‌شود.

بدینوسیله به رؤسای کل دادگستری استان‌ها تفویض اختیار می‌شود تا نسبت به تعیین و صدور ابلاغ برای یکی از قضات مجرب استان جهت عضویت در هیات مزبور اقدام نمایند.

رئیس قوه قضائیه - صادق لاریجانی

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19375 مورخ 1390/6/19)

2. بخشنامه شماره 9000/27609/100 - 1390/6/15 [راجع به تحصیل کارکنان قوه قضائیه در

دانشگاه‌های خارج از کشور]

مدیرعامل محترم روزنامه رسمی کشور

تصویر بخشنامه شماره 9000/27609/100 - 1390/6/29 ریاست محترم قوه قضائیه

جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می‌گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

بخشنامه به کلیه کارکنان قضائی و اداری قوه قضائیه

حسب گزارش‌های واصله، برخی از کارکنان قضائی و اداری دستگاه قضائی در دانشگاه‌های خارج از کشور به ویژه کشورهای همسایه شمالی و جنوبی، اشتغال به تحصیل دارند که این امر احتمال بروز مشکلاتی به جهت کیفیت آموزش، اخلال در روند دادرسی و عدم رعایت شئون قضائی، حرفه‌ای و سازمانی را به دنبال خواهد داشت؛ لذا مقتضی است در این خصوص ضمن رعایت مفاد فصل نهم قانون مدیریت خدمات کشوری و نظامات حاکم بر رفتار قضات و کارمندان، موارد ذیل توسط مراجع مربوطه و کارکنان دستگاه قضائی رعایت و اجرا گردد:

1- کلیه سفرهای تحصیلی خارج از کشور کارکنان قضائی و اداری قوه قضائیه با رعایت مفاد بخشنامه شماره 1/86/4852 مورخ 1386/4/28 ریاست محترم وقت قوه قضائیه، منوط به تصویب در کمیته مسافرت‌های خارجی قوه قضائیه می‌باشد و در صورت ضرورت، قبلاً از طریق کمیته مذکور مورد بررسی و تصویب قرار گرفته و آنگاه اقدام گردد.

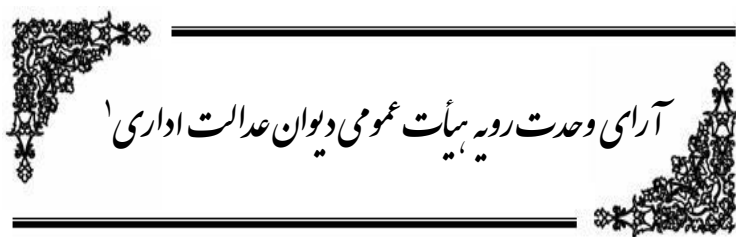
2- به منظور ارتقاء امر آموزش و پیشگیری از اخلال در روند دادرسی به جهت غیبت طولانی قضات شاغل به تحصیل در خارج از کشور، معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه موظف است تدابیری اتخاذ نماید تا برابر ضوابط و مقررات مربوطه امکان ادامه تحصیل کارکنان در داخل کشور و با کیفیت مناسب فراهم شود.

3- ارزشیابی و اعمال مزایای مدارک تحصیلی که از دانشگاههای خارج از کشور توسط کارکنان قضائی و اداری قوه قضائیه و سازمانهای وابسته کسب می شود باید توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اطلاعات تأیید گردد. مقتضی است معاونت اداری و مالی و اداره کل کارگزینی قضات قبل از ترتیب اثر دادن به مدارک تحصیلی ارائه شده نسبت به استعلام از وزارت مزبور جهت صدور ارزشنامه تحصیلی اقدام لازم را به عمل آورند. نظارت بر حسن اجرای این بخشنامه حسب مورد با دادرسی انتظامی قضات و حفاظت و اطلاعات قوه قضائیه می باشد.

رئیس قوه قضائیه - صادق لاریجانی

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19386 مورخ 1390/6/31)

بخش سوم:

1. رأی شماره 200 - به همسران بیمه شدگان متوفی، در صورت فوت شوهر دوم مجدداً باید مستمری پرداخت گردد.
تاریخ دادنامه: 1390/5/10
شماره دادنامه: 200
کلاس پرونده: 563/88
مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 20/1 مستمریهای سازمان تامین اجتماعی

رأی هیأت عمومی

مطابق ماده 10 قانون تامین اجتماعی از تاریخ اجرای قانون، سازمان بیمه‌های اجتماعی و سازمان بیمه اجتماعی روستائیان در سازمان تامین اجتماعی ادغام شده‌اند و کلیه وظایف و تعهدات و دیون و مطالبات و بودجه و دارایی و کارکنان آنها با حفظ حقوق و سوابق و مزایای استخدامی خود به سازمان تامین اجتماعی منتقل شده است و به موجب حکم مقرر در قانون الحاق یک تبصره به بند یک ماده 81 قانون تامین اجتماعی همسران

1- به لحاظ رعایت اختصار در این بخش، تنها متن رأی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری درج می‌شود. در صورتی که قسمتهای مقدماتی آن مورد نیاز باشد، برای متقاضیان محترم ارسال خواهد شد.

بیمه‌شدگان متوفی که شوهر اختیار کرده‌اند در صورت فوت شوهر دوم، توسط تامین اجتماعی مجدداً به آنها مستمری پرداخت خواهد شد. بنابراین با توجه به این که همسر بیمه شده متوفی به اعتبار همسر سابق از بیمه‌های اجتماعی برخوردار بوده و تکلیف سازمان بیمه‌های اجتماعی در قبال بیمه شده و همسر او به سازمان تامین اجتماعی منتقل شده است و به موجب تبصره الحاقی فوق‌الذکر در صورت فوت شوهر دوم، تامین اجتماعی مکلف به برقراری مستمری برای همسر بیمه شده متوفی بوده است، بخشنامه 20/1 مستمریهای سازمان تامین اجتماعی که حکمی مخالف قوانین فوق‌الذکر دارد، با استناد به بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود. (نقل از روزنامه رسمی شماره 19366 مورخ 1390/6/6)

2. رأی شماره 201 - اجرای مقررات قانون مدیریت خدمات کشوری از تاریخ 1388/1/1 نافذ حق مکاتبه کسانی که واجد شرایط برخورداری از امتیازات ارتقاء شغلی در زمان حاکمیت آن قانون بوده‌اند و پرونده آنان در هیأت ممیزه مطرح بوده، نمی‌باشد.

تاریخ دادنامه: 1390/5/17

شماره دادنامه: 201

کلاس پرونده: 869/88

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بخشنامه شماره 200/4964 مورخ 1388/2/12 سرپرست امور نظامهای جبرانی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و ابطال نامه شماره 59402/530 مورخ 1388/5/11 مدیرکل دفتر توسعه منابع انسانی وزارت نیرو.

رأی هیأت عمومی

با توجه به ماده 6 قانون «نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب 1370 و مصوبه شماره 4169/ت/25703 هـ مورخ 1381/5/23 هیأت وزیران» که پرداخت فوق‌العاده ویژه ارتقاء شغلی را پس از احراز شرایط مقرر قانونی و کسب امتیازهای لازم در هیأت

ممیزه به نیروهای متخصص و کارشناس و مدیریت دستگاههای اجرایی مشمول قانون مذکور تجویز نموده است و با عنایت به این که اجرای مقررات مندرج در فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری از تاریخ 1388/1/1 نمی‌تواند حق مکتسب کسانی که حسب مورد واجد شرایط برخورداری از امتیازات ارتقاء شغلی در زمان حاکمیت آن قانون بوده‌اند و می‌بایست پرونده آنان جهت طرح در هیأت ممیزه ارسال می‌گردید و به هر دلیل اقدام نشده است را نفی کند، ملاحظه می‌شود که اطلاق بخشنامه‌های مورد شکایت که مقرر داشته «با توجه به این که مقرر است از ابتدای سال جاری (1388/1/1) قانون مدیریت خدمات کشوری اجراء شود، بررسی پرونده‌های افراد در اجرای طرح مسیر ارتقاء شغلی کارشناسان ارشد، خبره و عالی و ارسال آنها برای تایید، موضوعیت ندارد» حق مذکور را منتفی ساخته و لذا معایر قانون تشخیص و به استناد بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شوند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19375 مورخ 1390/6/19)

3. رأی شماره 206 - ابطال آیین‌نامه نحوه ارائه خدمات بهداشت حرفه‌ای توسط دانش‌آموختگان

بهداشت حرفه‌ای در صنایع بالای 25 نفر شاغل

تاریخ دادنامه: 1390/5/17

شماره دادنامه: 206

کلاس پرونده: 1032/88

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال آیین‌نامه شماره 32398 مورخ 1386/2/4 مصوب

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

رأی هیأت عمومی

نظر به این که مطابق ماده 93 قانون کار به منظور نظارت بر حسن اجرای مقررات حفاظتی و بهداشتی در محیط کار و پیشگیری از حوادث و بیماریها در کارگاههایی که

وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشخیص دهند، کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار تشکیل می‌شود و تبصره‌های ذیل ماده مذکور ترکیب کمیته موصوف را بیان و نحوه تشکیل و ترکیب اعضاء کمیته را بر اساس دستورالعملهای قید شده توسط وزارت خانه‌های مذکور اعلام داشته است و در ماده 106 همین قانون تصریح شده است که دستورالعملها و آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط به این فصل به پیشنهاد مشترک وزارت کار و امور اجتماعی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و آیین‌نامه مربوط نیز به شرح مواد فوق تهیه و تصویب شده است، بنابراین آیین‌نامه نحوه ارائه خدمات بهداشت حرفه‌ای توسط دانش‌آموختگان بهداشت حرفه‌ای در صنایع بالای 25 نفر شاغل مصوب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که بدون رعایت ترتیبات مقرر در مواد فوق‌الذکر و خارج از حدود اختیارات صادر شده است به استناد بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19366 مورخ 1390/6/6)

4. رأی شماره 227 - ابطال دستورالعمل شماره 5013/59765 مورخ 1378/12/25 سازمان

تأمین اجتماعی به لحاظ تغییر شیوه و کیفیت اخذ حق بیمه و محاسبه آن در خصوص آزادگان

تاریخ دادنامه: 1390/5/24

شماره دادنامه: 227

کلاس پرونده: 215/89

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند یک دستورالعمل شماره 5013/59765 مورخ

1378/12/25 سازمان تأمین اجتماعی

رأی هیأت عمومی

نظر به این که به موجب ماده 28 قانون حمایت از آزادگان (اسرای آزاد شده) بعد از ورود به کشور مصوب سال 1368، تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی قانون به هیأت وزیران

محول شده است و هیأت وزیران در ماده 9 و تبصره ذیل آن از آیین نامه اجرایی قانون، شیوه و کیفیت اخذ حق بیمه و مبنای محاسبه آن را تعیین کرده است، بنابراین بند یک دستورالعمل معترض عنه که نحوه محاسبه حق بیمه را خارج از شرایط فوق الذکر مقرر داشته است به لحاظ خروج از حدود اختیارات سازمان تامین اجتماعی و نیز مغایرت با حکم مقرر در مواد 13 و 28 قانون فوق الذکر، مستنداً به بند یک ماده 19 و مواد 20 و 42 قانون دیوان عدالت اداری از تاریخ صدور (1378/12/25) ابطال می شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19375 مورخ 1390/6/19)

5. رأی شماره 229 - احتساب فوق العاده جذب جزء حقوق و مزایای مستمر و دخالت تأثیر آن در

تعیین حق الزحمه قرارداد طرح تمام وقت کارکنان دانشگاه های علوم پزشکی

تاریخ دادنامه: 1390/5/24

شماره دادنامه: 229

کلاس پرونده: 427/90

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: صدور رأی وحدت رویه در اجرای ماده 44 قانون دیوان

عدالت اداری

رأی هیأت عمومی

به موجب تبصره ماده 6 قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب 1368/12/16 مقرر شده است، وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می توانند از خدمت خارج از وقت اداری اعضای غیر هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی استفاده و در ازای آن حق الزحمه ای حداکثر برابر حقوق و مزایای مستمر به آنان پرداخت کنند. نظر به این که مطابق آراء صادر شده از پنج شعبه مختلف دیوان به شرح مندرج در گردش کار، فوق العاده جذب از حقوق و مزایای مستمر مذکور در تبصره فوق الذکر مستثنی نشده است

و مشمول کسور بازنشستگی قرار گرفته است و به این اعتبار حکم به احتساب فوق‌العاده جذب جزء حقوق و مزایای مستمر و دخالت و تأثیر آن در تعیین حق‌الزحمه قرارداد طرح تمام وقت، صادر شده است از این رو آراء فوق‌الذکر موافق اصول و موازین قانونی تشخیص می‌شود. این رأی به استناد بند 3 ماده 19 و ماده 44 قانون دیوان عدالت اداری مصوب 1385 برای شعب دیوان، ادارات و اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌ربط لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19375 مورخ 1390/6/19)

6. رأی شماره 241 - ابطال مصوبه شورای اسلامی شهر گرگان مبنی بر اخذ بهای خدمات و هزینه خسارت از نصب‌کنندگان انواع تابلو و تبلیغات در معابر عمومی شهر و اخذ مبالغی بابت نصب انواع تابلوهای سیار و ثابت در کلیه نقاط شهر توسط شهرداری

تاریخ دادنامه: 1390/6/7

شماره دادنامه: 241

کلاس پرونده: 222/88

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
موضوع شکایت و خواسته: ابطال ماده 1 و بندهای 1 و 2 ماده 1 از «آیین‌نامه مقررات و اخذ بهای خدمات و هزینه خسارت از نصب‌کنندگان انواع تابلو و تبلیغات در معابر عمومی شهر برای سال 1388 و بعد از آن» مصوب یکصد و چهل و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر گرگان

رأی هیأت عمومی

هر چند مطابق بند 26 ماده 71 «قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب 1375/3/1» تصویب نرخ خدمات ارائه‌شده توسط شهرداری و سازمانهای وابسته به آن با رعایت آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی شهرداریها از جمله وظایف شورای اسلامی شهر است، لیکن به جهت این که تابلوهای منصوبه بر سردر اماکن تجاری و اداری علی‌القاعده مبین معرفی محل استقرار و فعالیت

اماکن مذکور است و الزاماً متضمن تبلیغاتی در زمینه ارائه خدمات مربوط نیست و اصولاً شهرداری در خصوص مورد ارائه‌کننده خدمتی نیست تا به دریافت بهای آن محق باشد، بنابراین ماده 1 و بندهای 1/1 و 1/2 آیین‌نامه مقررات و اخذ بهای خدمات و هزینه خسارت از نصب‌کنندگان انواع تابلو و تبلیغات در معابر عمومی شهر برای سال 1388 و بعد از آن مصوب یکصد و چهل و هفتمین جلسه شورای اسلامی شهر گرگان مبنی بر اجازه شهرداری گرگان به اخذ مبالغی بابت نصب انواع تابلوهای ثابت و سیار در کلیه نقاط شهر (پارچه و دیوارنویسی و نقاشی دیواری و تابلوهای دیواری مغازه‌ها - محل‌های کسب و پیشه، تجارت - ادارات و نهادها - دفاتر پزشکان، وکلا، بانکها، موسسات و موارد مشابه) مغایر هدف و حکم مقنن و خارج از حدود اختیارات شورای اسلامی شهر گرگان تشخیص داده می‌شود و مستنداً به بند 1 ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شود.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19384 مورخ 1390/6/29)

7. رأی شماره 242 - مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیاتهای واگذاری زمین و ستاد مرکزی در خصوص اراضی کشت موقت از تاریخ تصویب قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آراء هیاتهای واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد تقض دیوان عدالت اداری واقع شده یا بشود مصوب 1375/10/27 مجمع تشخیص مصلحت نظام، یکسال می‌باشد

تاریخ دادنامه: 1390/6/7

شماره دادنامه: 242

کلاس پرونده: 445/90

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.

درخواست کننده: رئیس دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: صدور رأی وحدت رویه

رأی هیأت عمومی

به موجب تبصره الحاقی به «قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده یا بشود» مصوب 1375/10/27 مجمع تشخیص مصلحت نظام مقرر شده است که مهلت اعتراض به تصمیمات و آراء هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در خصوص اراضی کشت موقت از تاریخ تصویب این قانون یک سال تعیین می‌شود و پس از انقضای این مهلت، دیوان عدالت اداری یا سایر مراجع قضایی مجاز به پذیرش اعتراض نخواهند بود. نظر به این که شعب اول تشخیص و بیست و یکم دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه‌های شماره 9 مورخ 1386/5/17 و شماره 1377 مورخ 1385/10/16 در موضوع یکسان با استنباط متفاوت از حکم واحد قانونگذار، احکام متفاوت صادر کرده‌اند، ضمن احراز تعارض بین دادنامه‌های یاد شده، رأی شعبه اول تشخیص دیوان عدالت اداری به لحاظ رعایت تبصره الحاقی صدرالذکر، موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می‌شود. این رأی به استناد بند 2 ماده 19 و ماده 43 قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19384 مورخ 1390/6/29)

8. رأی شماره 246 - وظیفه بررسی و تصویب نهایی طرح‌های جامع شهری علی‌الاطلاق به

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران محول شده و تفویض اختیار مصرح در قانون مذکور، به اشخاص دیگر مجوزی ندارد

تاریخ دادنامه: 1390/6/14

شماره دادنامه: 246

کلاس پرونده: 620/89

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

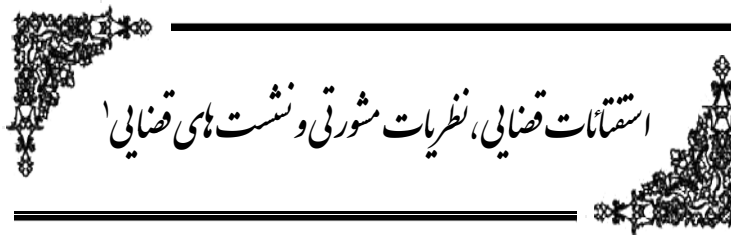
شاکی: سازمان بازرسی کل کشور
موضوع شکایت و خواسته: ابطال بندهای 1 و 8 مصوبه مورخ 1386/5/15 شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

رأی هیأت عمومی

نظر به این که مطابق بند 3 ماده 2 «قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب 1351/12/22» وظیفه بررسی و تصویب نهایی طرحهای جامع شهری علی‌الاطلاق به شورای عالی شهرسازی و معماری ایران محول شده و تفویض اختیار مصرح در قانون مذکور به اشخاص دیگر تجویز نشده است. بنابراین بندهای یک و هشت مصوبه معترضه که اختیار تصویب طرحهای جامع شهری با جمعیت کمتر از 100/000 نفر را به شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استانها تفویض و اختیار تصویب نهایی و تنفیذ کلیه طرحهای مزبور را به دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران واگذار کرده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات بوده است و به استناد بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می‌شوند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19384 مورخ 1390/6/29)

بخش چهارم:

الف: استفتائات قضایی

1. استفتاء 8149: مرتشی نبودن مختبر.

پرسش:

اگر کسی (قاضی یا کارمند) در محیط کاری خود متهم به رشوه خواری شود و مأمور امنیتی صرفاً جهت اختبار و کشف حقیقت، مالی را به عنوان رشوه به او بدهد و او هم بگیرد؛ بفرمایید؟

آیا نسبت به فرد متهم عنوان اخذ رشوه محقق شده و عنوان مرتشی به او صادق است؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

دهنده وجه چون از روی اختبار است رشوه نیست.

(11 جمادی الثانی 1432 هـ.ق)

1- دو تذکر:

نخست: همان طور که در شانزدهمین شماره ویژه نامه قوانین و مقررات (شماره مهر 1389) متذکر شدیم، فتاوی در اختیار از هر مرجع تقلید، در پاسخ استفتاء انتخاب شده را درج می کنیم لذا از مخاطبین محترم درخواست می شود در صورتی که از دیگر مراجع معظم تقلید «حفظهم الله» نسبت به موضوعات مطرح شده در این بخش، استفتاء قضایی در اختیار دارند، به دفتر ویژه نامه قوانین و مقررات ارسال فرمایند. (قید شود که با کدام استفتاء چاپ شده مرتبط است).

دوم: استفتائات قضایی توسط مؤسسه آموزشی و پژوهشی قضا (وابسته به قوه قضائیه) و نظریات مشورتی توسط اداره کل حقوقی و اسناد و امور مترجمین قوه قضائیه در اختیار این ویژه نامه قرار می گیرد که بدین وسیله از مسئولین محترم مربوط و همکاران محترمشان تشکر می نمائیم.

آیت الله العظمی مکارم شیرازی

رشوه خواری محقق نشده است ولی اجمالاً دلیل بر عدم تقید اوست.

(1390/1/21)

آیت الله العظمی موسوی اردبیلی

اگر متهم مذکور، مالی دریافت کرده، که بر خلاف حق قضاوت کند مصداق رشوه گیرنده است.

(1390/2/5)

2. استفتاء 8160: عدم جواز طلاق توسط حاکم به لحاظ پیش بینی عسر و حرج یا وقوع معصیت.

پرسش:

با عنایت به این که برخی از فقیهان مانند مرحوم امام خمینی (ره) معتقدند چنان چه علم یا اطمینان حاصل شود که شخص در آینده مرتکب معصیت خواهد شد هرچند تاکنون مرتکب نشده باشد، نهی از منکر نسبت به او واجب خواهد بود.¹ بفرمایید:

اگر به جهت تنفر شدیدی که زوجه از زوج دارد به گونه‌ای که ادامه زندگی به هیچ وجه برای وی ممکن نباشد یا بسیار دشوار و طاقت فرسا باشد و حاضر به زندگی با وی نباشد و علم یا اطمینان داشته باشیم که با ادامه این وضعیت زوجه به گناه خواهد افتاد آیا حاکم می‌تواند از باب نهی از منکر یا عسر و حرج وی را طلاق دهد؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی

نظر امام در آن مسأله معصیت ابتدایی نیست بلکه معصیت پس از معصیت است و لذا این مسأله را در ذیل شرط ثالث آورده‌اند بأن یکون العاصی مصراً علی الاستمرار.

1- تحریر الوسیله، ج 1، ص 47، مسأله 6: «لو ظهر من حاله علما أو اطمئناناً أو بطریق معتبر أنه أراد ارتکاب معصیه لم یرتکبها إلى الآن فالظاهر وجوب نهیه.»

بنابراین به مجرد اینکه معصیت خواهد کرد ولی تاکنون نشده از موضوع کلام امام خارج است فرع دوم مربوط است به نظر حاکم. حاکم شرع مبسوط الید می‌تواند در آن باره تصمیم بگیرد.

(13 جمادی الثانی 1432 هـ.ق)

آیت الله العظمی مکارم شیرازی

در صورتی که زن در عسر و حرج شدید باشد و تقصیر از ناحیه شوهر بوده باشد و شوهر حاضر به طلاق دادن نباشد حاکم شرع می‌تواند او را طلاق دهد.

(1390/2/11)

آیت الله العظمی موسوی اردبیلی

طلاق از باب نهی از منکر در فرض سؤال مجالی ندارد و صرف تنفر شدید زوجه از زوج، هر چند به حد عسر و حرج از ادامه زندگی برسد مجوز طلاق حاکم شرع نمی‌شود، بلکه اگر منشأ تنفر زوجه رفتار و خصوصیات نا به جا و نا به حق زوج باشد و به حد عسر و حرج از ادامه زوجیت برسد و این معنا برای حاکم شرع اثبات شود و زوج راضی به طلاق نباشد، حاکم شرع با تقاضای زن می‌تواند بلکه وظیفه دارد، حکم طلاق ولو به نحو خلعی را صادر کند و اگر زوج راضی نشد، یا این که مبلغ زیادی را برای بذل توجه تعیین کند، که زن راضی نباشد، خود حاکم شرع می‌تواند مبلغ مناسبی را تعیین کند و پس از بذل زن، اگر زوج قبول نکرد، مقدار بذل مذکور را از طرف زوج قبول کند و حکم طلاق را صادر کند و در این فرض، عسر و حرج زوجه مقدم است، چون منشاء و ریشه مشکل رفتار نا به جا و نا به حق زوج است.

(1390/2/11)

3. استفتاء 8174: حکم مالکیت نسبت به زمینی که زیر آب دریا می‌رود.

پرسش:

1- هرگاه بر اثر پیشروی آب دریا، اراضی، منازل و محل کسب عده‌ای که دارای سند رسمی یا عادی می‌باشند، زیر آب رود، آیا املاک مذکور بر ملکیت مالکین باقی است به

طوری که بتوانند مثلاً با تجهیزات روز روی آب و در محدوده مالکیت خود احداث بنا یا استفاده دیگری بنمایند؟ یا این که املاک مذکور داخل در انفال می‌گردد؟

2- چنانچه این املاک داخل در انفال شوند، اگر در سالهای بعد آب دریا پس روی نماید، صاحبان این املاک می‌توانند ادعای مالکیت نمایند؟ و یا افراد نسبت به دیگران حق اولویت دارند؟

پاسخ:

آیت الله العظمی جعفر سبحانی
مادامی که قطع امید از بهره برداری از زمین در سنوات آینده حاصل نشود املاک مزبور ملک صاحبان آن است. از این پاسخ جواب سؤال دوم نیز روشن شد.
(25 جمادی الثانی 1432 هـ.ق)

آیت الله العظمی مکارم شیرازی
در صورتی که مالکان آن زمین‌ها بتوانند از آن به نحوی استفاده کنند مجاز هستند.
(1390/4/14)

آیت الله العظمی موسوی اردبیلی
چنانچه پیشروی دریا موقتی نباشد، به نحوی که عرفاً اراضی مذکور جزئی از دریا و زیر دریا شمرده شود این قسمت از دریا، حکم بقیه قسمت‌های دریا را پیدا می‌کند و اگر پس از مدت طولانی مثلاً چند سال آب دریا عقب نشینی کند ظاهراً مالکیت مالکین سابق بر نمی‌گردد.
(1390/4/19)

آیت الله العظمی نوری همدانی
1 و 2 - املاک مذکور در ملکیت مالکین باقی است.
(1390/4/12)

4. استفتاء 8175: میزان ضمانت کسی که، موجب تخریب بنای قدیمی دیگری شده است.

پرسش:

چنانچه شخصی به لحاظ گودبرداری در ملک خود سبب فرو ریختن تمام یا قسمتی از بنای قدیمی مجاور شود باید از عهده نقص قیمت آن برآید حال چنانچه مقررات فعلی شهرداری و شهرسازی اجازه ترمیم بنا را به شکل سابق ندهد بلکه ترمیم بنا یا تجدید آن با اخذ پروانه ساختمانی جدید و اجرای مقررات فنداسیون و با تراکم بنای متفاوت با بنای قدیمی، انجام پذیرد در این صورت:

الف: مقصر حادثه آیا باید خسارت بنای قدیمی را پس از ارزیابی توسط کارشناس پرداخت نماید؟

ب: یا این که باید به عنوان خسارت، قیمت ترمیم یا تجدید بنا را اعم از تخریب بنای باقی مانده قدیمی، صدور پروانه ساختمانی و ایجاد بنای جدید برای متضرر را با لحاظ قوانین جدید پرداخت نماید؟

پاسخ:

آیت الله العظمی سید علی سیستانی
اگر طوری باشد که در معرض تعدی باشد، خسارت بنای قدیم را ضامن است.
(27 رجب 1432 هـ.ق)

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی
باید کارشناسان تعیین تعیین کنند چقدر خسارت به او وارد کرده و آن را بپردازد.

(1390/4/13)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی
باید بر اساس مقررات حکومت اسلامی عمل شود.
(1390/4/11)

5. استفتاء 8177: چگونگی اجرای دو حکم تبعید و حبس.**پرسش:**

فردی جهت جرم افساد و محاربه به تبعید به مدت مثلاً سی سال و به جهت تخلفات دیگرش به حبس تعزیری به مدت پنج سال محکوم شده است، بفرمایید:

الف: آیا حکم تبعید به جهت حد بودن باید بر حبس تعزیری مقدم شود یا اینکه حبس تعزیری به جهت کمتر بودن مقدار آن بر تبعید مقدم است.

ب: آیا می‌توان در تبعیدگاه همان حبس تعزیری را نیز اعمال نمود.

پاسخ:

آیت الله العظمی ناصر مکارم شیرازی

الف و ب: جمع میان هر دو مانعی ندارد مگر اینکه قاضی شرط کند که تعزیر جدا باشد که در این صورت زندان مقدم است.

(1390/4/15)

آیت الله العظمی موسوی اردبیلی

الف: تقدم و تأخر هر یک مانعی ندارد مگر آنکه تقدم یکی باعث از بین رفتن موضوع دیگری شود.

ب: فی حد نفسه مانعی ندارد.

(1390/4/20)

آیت الله العظمی حسین نوری همدانی

الف و ب: موارد مختلف است و بستگی به نظر حاکم شرع دارد.

(90/4/13)

ب: نظریات مشورتی

1. تعیین دیه فوت برای کسی که حیات نباتی دارد مبنای قانونی ندارد. - پرداخت دیه از بیت‌المال شامل دیه جرح نیز می‌باشد.

پرسش:

1- در صورتی که پزشکی قانونی اعلام نماید بر اثر صدمات وارده برخی منافع مصدوم زائل شده و او دارای زندگی نباتی بوده و احتمال برگشت، بسیار بعید می‌باشد، آیا فقط یک فقره دیه کامله تعلق می‌گیرد یا دیه هر مورد علی‌حده محاسبه می‌گردد؟ یعنی بابت زوال عقل یک فقره دیه کامله و بابت از بین رفتن کنترل ادرار به صورت شبانه روزی یک فقره دیه کامله و بابت از بین رفتن کنترل مدفوع نیز یک فقره دیه کامله و هکذا موارد و صدمات دیگر؟

2- در صورتی که وارد کننده صدمات متواری بوده و قابل شناسایی نباشد آیا با وضعیت فعلی مصدوم، موجبی برای ارسال پرونده به دادگاه جهت صدور حکم مبنی بر پرداخت دیه از بیت‌المال وجود دارد یا خیر؟

3- آیا فرزندان مصدوم سمت قانونی برای طرح شکایت و مطالبه دیه از بیت‌المال را دارند یا خیر بلکه پس از اخذ حکم حجر مصدوم می‌توانند اقدام قانونی نمایند و دیه را مطالبه نمایند؟

پاسخ:

1- به هر تقدیر مصدوم از لحاظ قانون موجود زنده به شمار می‌آید و چون صدمه یا صدمات وارده منتهی به سلب حیات از وی نشده است در این حالت تعیین دیه فوت برای او مبنای قانونی ندارد و نظر به این که صدمات وارده منجر به مرگ مجنی‌علیه نشده برای هر یک از آنها باید دیه علی‌حده تعیین گردد.

2 و 3- در قانون مجازات اسلامی حکم صریحی در خصوص تسری حکم دیه قتل بر بیت‌المال به جرح در صورت شناخته نشدن متهم وجود ندارد لکن باتوجه به فتاوی معتبر بعضی از فقهای معاصر که تسری دیه قتل بر بیت‌المال به جرح را تجویز نموده‌اند چنانچه تحقیقات معموله به حد کفایت انجام پذیرفته و از این جهت پرونده کامل باشد ولی به

هیچ وجه موجبات شناسایی متهم فراهم نشود، دراین صورت با استفاده از ملاک ماده 255 قانون مجازات اسلامی و این که خون مسلمان نباید هدر رود می توان حکم به پرداخت دیه از بیت المال در صورت مطالبه مصدوم صادر نمود و در فرض سؤال قبل از فوت مصدوم فرزندان او در مطالبه دیه سمتی ندارند. ازطرفی مقنن با وضع ماده 104 قانون امورحسبی افراد بیمار و ناتوان را مورد حمایت قرار داده و به جهت این که مریضی و ناتوانی افراد وقفه ای در اداره امور آنان ایجاد نکند، باتوجه به تقاضای فرد بیمار دادگاه برای اداره امورمالی وی امین تعیین می نماید و چون فردی که در حالت بیهوشی و کما به سر می برد شخصاً نمی تواند از دادگاه تقاضای امین نماید، یعنی امکان طرح چنین دادخواستی وجود ندارد نتیجتاً تعیین امین توسط دادگاه با درخواست بستگان بیمار از جمله همسر یا اولاد وی باتوجه به ملاک ماده 104 قانون امورحسبی فاقد اشکال است و پس از تعیین امین در صورت تقاضای وی مبنی بر مطالبه دیه از بیت المال پرونده بدون کیفرخواست به دادگاه ارسال می گردد. قبل از این اقدامات موجبی برای ارسال پرونده به دادگاه نیست.

(نظریه شماره 7/6173 مورخ 1389/10/8)

2. چنانچه علت تامه فوت، تصادف باشد یک دیه تعلق می گیرد.

پرسش:

با توجه به گواهی پزشکی قانونی که حاکی از آن است که فوت متوفی بر اثر حادثه رانندگی مورخ 1386/3/17 می تواند ناشی از عوارض ضربه مغزی ایجاد شده در آن حادثه باشد دادگاه بدوی حکم به محکومیت راننده خاطی به پرداخت دیات متعدد صادر نموده است. با این توضیح که تاریخ فوت آن مرحوم 1387/2/14 اعلام گردیده است، آیا حکم مذکور صحیح است؟

پاسخ:

چنانچه دادگاه رابطه سببیت را بین تصادف و فوت احراز نماید به نحوی که علت تامه فوت، تصادف باشد یک دیه تعلق می گیرد. در غیر این صورت باید برای صدمات متعدد

متوفی، دیات متعدّد تعیین شود. در هر حال تشخیص موضوع به عهده قاضی رسیدگی کننده است.

(نظریه شماره 7/3906 مورخ 1389/6/31)

3. توقیف مهریه‌ای که بر ذمه زوج است در قبال بدهی زوجه به شخص ثالث جایز است.

پرسش:

خانمی برابر حکم قطعی دادگاه بدوی به پرداخت مبلغی محکوم شده است. محکوم‌له پرونده که از رسیدن به طلب خویش از طریق اموال محکوم‌علیها نا امید شده است درخواست کرده است مهریه خانم محکوم‌علیها که عندالمطالبه نیز هست را در قبال طلب و محکوم‌به توقیف و محکوم‌به وصول شود. حال با توجه به عندالمطالبه بودن مهریه آیا پس از توقیف امکان وصول محکوم‌به از آن محل وجود دارد یا خیر؟ به عبارت دیگر محل سؤال وصف عندالمطالبه بودن است که قبل از این که از ناحیه خانم مطالبه شود آیا امکان وصول محکوم‌به از آن محل وجود دارد؟

پاسخ:

مستفاد از مواد 87 و 89 و 94 قانون اجرای احکام مدنی توقیف مهریه‌ای که بر ذمه زوج است در قبال بدهی زوجه به شخص ثالث جایز است، لکن چون دین زوج از این بابت زمانی قابل وصول است که زوجه آن را مطالبه نماید و طلبکار زوجه قائم مقام او در این مورد نیست تا بتواند آن را از زوج مطالبه کند، لذا تا قبل از مطالبه مهریه از ناحیه زوج طلبکار وی حق وصول آن را از زوج ندارد.

(نظریه شماره 7/6095 مورخ 1389/10/7)

4. در امور کیفری، اعتراض ثالث مقرر نشده است.

پرسش:

آیا اعتراض ثالث نسبت به احکام کیفری که مشتمل بر امر مدنی (مانند رد مال در کلاهبرداری) باشد امکان‌پذیر است؟

پاسخ:

در قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری، اعتراض ثالث نسبت به احکام کیفری ولو این که قسمتی از حکم (از جمله رد مال در کلاهبرداری) راجع به امور حقوقی باشد، مقرر نشده و مدعی حق می‌تواند مستقلاً اقامه دعوی نماید.
(نظریه شماره 7/6092 مورخ 1389/10/7)

5. طلاق که به موجب ماده 1130 قانون مدنی واقع می‌شود، بائن است.**پرسش:**

آیا در طلاق قضایی به لحاظ عسر و حرج (طلاق حاکم) زوجه مکلف به بذل قسمتی از مهریه است یا خیر؟ ماهیت طلاق از حیث رجعی و بائن بودن چگونه است؟

پاسخ:

در مواردی که عسر و حرج زوجه به نظر دادگاه ثابت است، صدور حکم و اجبار زوج به طلاق مشروط به پرداخت مالی (مثلاً بذل قسمتی از مهریه) از طرف زوجه نخواهد بود در این حالت چنانچه زوج حاضر به طلاق نشود به تصریح ماده 1130 قانون مدنی، دادگاه می‌تواند زوج را اجبار به طلاق نماید و در صورتی که اجبار میسر نباشد زوجه به اذن حاکم شرع طلاق داده می‌شود. طلاق که به موجب ماده 1130 قانون مدنی به عسر و حرج زوجه واقع می‌شود، بائن است و نمی‌تواند رجعی باشد، زیرا در آن صورت رافع عسر و حرج زوجه نخواهد بود و بی نتیجه و عبث است. بعضی از فقهای بزرگ معاصر مانند آیت الله العظمی خوئی بدین گونه درمنهاج الصالحین فتوا داده‌اند.

(نظریه شماره 7/6092 مورخ 1389/10/7)

6. دادیار شرکت کننده در دادگاه باید فوراً حکم غیر قطعی دادگاه را به زندان اعلام تا متهم بیش

از مدت محکومیت در زندان نماند.

پرسش:

در صورتی که متهم بلحاظ عجز از معرفی کفیل یا تودیع وثیقه بازداشت باشد، و دادگاه

با احتساب این ایام حکم به حبس صادر کند و مدت بازداشت به میزان محکومیت باشد، آیا بلافاصله باید از حبس آزاد شود یا این که باید حکم به شکات و دادستان عمومی و انقلاب ابلاغ شده در صورت عدم اعتراض، زندانی آزاد شود؟ هر چند به مدت محکومیت افزوده شود.

پاسخ:

طبق عرف قضایی دادیار شرکت کننده در دادگاه در مواردی که متهم زندانی باشد باید فوراً حکم غیر قطعی دادگاه را به زندان اعلام و تذکر دهد مراقبت شود متهم بیش از مدت محکومیت در زندان نباشد و قطعیت رأی متعاقباً به زندان اعلام گردد. در نتیجه متهمی که به علت عجز از معرفی کفیل یا تودیع وثیقه بازداشت باشد و با صدور حکم غیر قطعی برابر سابقه بازداشت به حبس محکوم گردد باید بلافاصله از زندان آزاد شود.

(نظریه شماره 7/6026 مورخ 1389/10/5)

7. با توجه به این که برای ارتکاب جرائم مربوط به تریاک و هروئین و مرفین مجازات‌های

جداگانه مقرر گردیده است، تعدّد مادی است.

پرسش:

شخصی به اتهام حمل 20 گرم تریاک و 287 گرم حشیش و 60 گرم مرفین به وسیله خودرو، دستگیر می‌شود حال با توجه به این که فعل واحد و عناوین متعدد است آیا تعدّد معنوی محسوب می‌شود یا برای هر کدام از موارد مذکور مجازات جداگانه تعیین می‌گردد؟

پاسخ:

با توجه به این که در مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام مورخ 1376 برای ارتکاب جرائم مربوط به تریاک و هروئین موضوع ماده 4 و مرفین موضوع ماده 8 قانون مذکور مجازات‌های جداگانه مقرر گردیده است، به نظر می‌رسد که ارتکاب جرائم یاد شده در استعلام مصداق جرائم مشابه را نداشته و باید برای هر کدام مجازات جداگانه تعیین گردد.

لذا مورد تعدّد مادی است نه معنوی.

(نظریه شماره 7/4606 مورخ 1389/8/1)

8. عضو قطع شده متعلق به محکوم علیه می باشد.

پرسش:

قاتلی با عضویت در بانک اهداء اعضاء و جوارح تقاضای اهدای اعضای خود را می نماید؛ با توجه به موضوع مذکور:

1- آیا درخواست قاتل وجاهت قانونی و شرعی دارد؟ در صورت مثبت بودن پاسخ، چگونه باید اقدام کرد؟

2- چنانچه در حین اجرای قصاص و قبل از سلب کامل حیات، اجرای درخواست مذکور توسط پزشک میسر باشد، آیا جلب رضایت اولیای دم لازم است یا خیر؟

3- چنانچه بعد از اجرای قصاص برای اهداء اعضاء یا استفاده از آن برای آزمایشات پزشکی منفعتی متصور باشد، آیا این کار وجاهت دارد؟ آیا جسد قاتل متعلق به ورثه وی می باشد یا اولیای دم و یا حکومت؟

4- در مورد حدود الهی پاسخ سؤال قبل چیست؟

5- پاسخ بند سوم در مورد اجرای قصاص اعضاء اعم از موارد حق الناس و حدود الهی چیست؟

پاسخ:

1- آنچه متعلق به اولیای دم در قصاص نفس است گرفتن جان قاتل است. هر اقدامی در مورد اهدای عضو که منافعی این حق نباشد و با کرامت انسانی نیز متعارض نباشد از سوی جانی جایز است.

2- مطابق ماده 219 قانون مجازات اسلامی کسی که محکوم به قصاص است باید با اذن ولی دم او را کشت و کشتن شخص ملازمه با سلب کامل حیات از جانی دارد و قبل از سلب حیات کامل از قاتل بر اساس ماده 293 قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور کیفری، حکم اجرا شده محسوب نمی گردد. بنابه مراتب، پاسخ استعلام بند

2 منفی است و به نظر نمی‌رسد در این مرحله رضایت اولیای دم مؤثر در مقام باشد.
3 و 4- بعد از اجرای حکم قصاص نفس یا اجرای حکم حد موضوع بند 1 و 2 ماده 190 قانون مجازات اسلامی و یا حد موضوع بند (د) ماده 201 قانون مذکور و یا... با توجه به ماده 18 آیین‌نامه نحوه اجرای احکام قصاص، رجم، قتل و... مصوب 1382 و نیز با عنایت به ماده واحده قانون پیوند اعضاء بیماران فوت شده یا بیمارانی که مرگ مغزی آنان مسلم است و مواد 5 و 7 آیین‌نامه اجرائی آن، جسد باید تحویل ولی میت گردد.
5- بعد از اجرای حکم قطع عضو، اعم از این که حکم مربوط به قصاص عضو باشد یا در اجرای حدود الهی، عضو قطع شده متعلق به خود محکوم‌علیه است و توجهاً به ماده 25 فصل دوم آیین‌نامه نحوه اجرای قصاص، باید به وی تحویل گردد.
(نظریه شماره 7/4067 مورخ 1389/7/10)

9. با طرح دعوی حقوقی جعل، رسیدگی جزائی به جرم جعل متوقف نمی‌شود.

پرسش:

با توجه به این که در ماده 227 قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی صرفاً به لزوم تبعیت دادگاه حقوقی از رأی قطعی کیفری در خصوص اصالت یا جعلیت سند اشاره شده است و اشاره‌ای به ضرورت تبعیت محاکم کیفری از رأی حقوقی نشده است، آیا در صورتی که جعلیت سندی در پرونده حقوقی در حال رسیدگی باشد دادگاه یا دادسرا که به جنبه کیفری رسیدگی می‌کند باید شبیه موارد صدور قرار اناطه منتظر نتیجه رسیدگی حقوقی بماند یا خود علی‌حده رسیدگی نماید؟

پاسخ:

همچنان که با طرح ادعای جعل نسبت به سندی رسیدگی دادگاه حقوقی در مورد آن متوقف نمی‌شود و رسیدگی لازم را با توجه به مقررات ماده 227 قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور مدنی مصوب 1379 انجام خواهد داد در رسیدگی دادسرا و دادگاه عمومی جزائی نیز که صلاحیت رسیدگی به جرم جعل را دارد تعقیب امر جزائی و اجرای مجازات آن که طبق قانون شروع شده است موقوف نمی‌گردد مگر در

موارد مقرر در ماده 6 قانون مزبور در امور کیفری.

(نظریه شماره 7/4059 مورخ 1389/7/7)

10. جز در جرائمی که پرونده بدون مداخله دادسرا در دادگاه مطرح می‌شود باید پرونده با صدور کیفرخواست جهت رسیدگی به دادگاه کیفری استان ارسال شود.

پرسش:

مطابق رأی وحدت رویه 1387/11/1-709 هیأت عمومی دیوان عالی کشور در صورتی که اتهامات متعدد متوجه متهم باشد و یکی از آن‌ها در صلاحیت دادگاه کیفری استان باشد، سایر اتهامات وی نیز باید در دادگاه مذکور رسیدگی شود. با توجه به این موضوع آیا در خصوص جرائم خارج از صلاحیت مستقیم دادگاه کیفری استان (موضوع تبصره یک ماده 20 قانون اصلاح قانون تشکیل محاکم عمومی و انقلاب) باید دادسرا پرونده را با صدور کیفرخواست به دادگاه یاد شده ارسال نماید یا دادگاه مذکور بدون صدور کیفرخواست صلاحیت رسیدگی دارد؟

پاسخ:

جز در جرائم موضوع تبصره 3 ماده 3 قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب که پرونده مستقیماً بدون مداخله دادسرا در دادگاه مطرح می‌شود و نیز جرائمی که مجازات قانونی آن رجم است از جمله جرم لواط که مستلزم قتل مرتکب (اعدام) می‌باشد، سایر جرائم و انجام تحقیقات مقدماتی به عهده دادسرا است و در فرضی که متهم مرتکب جرائم متعدد شده است که بعضاً در صلاحیت دادگاه کیفری استان و بعضی دیگر در صلاحیت دادگاه عمومی جزائی می‌باشد، با عنایت به رأی وحدت رویه شماره 709 مورخ 1387/11/1 دیوان عالی کشور و نیز رعایت ماده 187 قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری و در مورد جرایمی که در صلاحیت دادگاه عمومی است پرونده با صدور کیفرخواست جهت رسیدگی به اتهامات به دادگاه کیفری استان مرجوع الیه ارسال می‌گردد.

(نظریه شماره 7/3926 مورخ 1389/6/31)

11. در صورتی که نیروهای مسلح مأموریت داشته باشند، می‌توانند در خارج از وقت اداری از

سلاح استفاده نمایند.

پرسش:

1- آیا موارد بکارگیری سلاح توسط مأمورین برابر قانون بکارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری صرفاً جرایم احصا شده در بند 4 ماده 2 قانون مذکور می‌باشد و در سایر جرایم مهم از جمله قتل عمدی، تجاوز به عنف، آدم ربایی و... مأمورین حق استفاده از سلاح را برای جلوگیری از فرار یا اجرای حکم ندارند و چنانچه در مورد اخیر از دادستان یا قاضی پرونده درخواست بکارگیری سلاح کسب تکلیف شود چگونه اظهار نظر می‌شود؟

2- چنانچه مأمورین انتظامی در خارج از وقت اداری ولیکن در مقام ضابط قوه قضائیه اقدام نمایند آیا مشمول مقررات قانون فوق می‌گردند؟

3- چنانچه مأمورین نیروی انتظامی در جرایم مشهود رأساً به منظور استقرار نظم و امنیت و جلوگیری از فرار متهم از سلاح استفاده نمایند آیا مشمول مقررات قانون یاد شده خواهند بود یا چنین اختیاری ندارند؟

پاسخ:

1- موارد به کارگیری سلاح توسط مأمورین در حدود مواد 3 و 4 و 5 و 6 قانون به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب 1373/10/18 احصاء شده است و مأمورین فقط در چارچوب مقررات مذکور می‌توانند مبادرت به بکارگیری سلاح نمایند و خارج از موارد مذکور حق بکارگیری آن را ندارند و دادستان نیز حق صدور دستور تیراندازی را ندارد.

2- باتوجه به تبصره 2 ماده 3 قانون مورد بحث در صورتی که نیروهای مسلح در مواردی که در چارچوب بندهای مذکور ماده 3 همان قانون مأموریت داشته باشند، می‌توانند در خارج از وقت اداری با رعایت مقررات از سلاح استفاده نمایند.

3- باتوجه به توضیحات بند یک پاسخ، مأمورین فقط در حدود مقررات قانونی مجاز

به بکارگیری سلاح می‌باشند.

(نظریه شماره 7/3914 مورخ 1389/6/31)

12. دعوی استرداد لاشه چک غیرمالی است.

پرسش:

در مواقعی که خواهان دلیلی بر برائت ذمه خود ابراز ننموده و خوانده نیز مدعی بقای طلب خود ناشی از چک موضوع دعوی است، آیا باز هم چنین چکی بواقع «لاشه» چک محسوب و دعوی استرداد آن غیرمالی محسوب می‌شود؟

پاسخ:

دعوی استرداد لاشه چک غیرمالی است. اگر خوانده (دارنده لاشه چک) مدعی طلب به استناد آن باشد برای مطالبه وجه می‌تواند در قالب تقابل یا مستقل اقامه دعوی نماید.

(نظریه شماره 7/3588 مورخ 1389/6/17)

13. خسارات جراحات ناشی از عمل جراحی قابل مطالبه نیست - مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم

فاقد منع قانونی است.

پرسش:

در صورتی که در اثر ورود ضربه به شکم یا سر، عضوی از اعضاء داخلی که دارای ارش می‌باشد، آسیب ببیند و برای ترمیم عضو مذکور نیاز به انجام عمل جراحی باشد و توسط پزشک قانونی برای عمل جراحی ارش جداگانه تعیین شده باشد، آیا در این قبیل موارد ارش عمل جراحی به ارش عضو آسیب دیده اضافه می‌شود یا خیر؟

پاسخ:

با تذکر این نکته که خسارات جراحات ناشی از عمل جراحی فی نفسه قابل مطالبه نیست با توجه به مقررات مواد 1، 2 و 3 قانون مسئولیت مدنی و قواعد لاضرر و تسبیب و اتلاف، مطالبه ضرر و زیان ناشی از جرم که مازاد بر دیه و ارش هم باشد از قبیل هزینه‌های درمانی فاقد منع قانونی است.

(نظریه شماره 7/3401 مورخ 1389/6/9)

14. مدیون در صورتی از بازداشت معاف است که حکم بر اعسار وی صادر شده باشد.

پرسش:

در صورتی که از محکوم‌علیه ممتنع، مالی به غیر از مستثنیات دین به دست نیامد آیا با درخواست محکوم‌له و به استناد ماده 2 قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی بازداشت وی تا زمان پرداخت یا اثبات اعسار جایز است یا خیر؟

پاسخ:

چنانچه محرز شود مدیون، مالی به جز مستثنیات دین ندارد و قادر به پرداخت بدهی خود دفعه‌واحدة نمی‌باشد در صورتی از بازداشت معاف است که حکم بر اعسار وی صادر شده باشد، در غیر این صورت بازداشت وی جایز می‌باشد.

(نظریه شماره 7/3291 مورخ 1389/6/2)

ج: نشست‌های قضایی

1. نسبت به خواسته‌ای که مورد رسیدگی واقع نشده، دادگاه بدوی موظف است جداگانه رسیدگی نماید.

پرسش 702/89:

قاضی دادگاه بدوی حین اصدار رای در مورد یکی از خواسته‌های خواهان اتخاذ تصمیم نکرده است رای با همین وضعیت پس از اعتراض در دادگاه تجدیدنظر تایید شده است. پس از صدور اجرائیه خواهان متوجه موضوع شده و خواستار تعیین تکلیف خواسته‌اش می‌باشد در این صورت وظیفه چیست؟¹

نظر کمیسیون:

با توجه به ماده 349 قانون آیین دادرسی مدنی که مرجع تجدیدنظر فقط نسبت به آنچه در مرحله نخستین مورد حکم قرار گرفته و نسبت به آن تجدیدنظرخواهی شده رسیدگی می‌نماید، لذا ضمن این که دادگاه تجدیدنظر وظیفه ارشاد محکمه بدوی را در آنچه که مورد رسیدگی قرار نگرفته را داشته، در مانحن فیه نسبت به خواسته‌ای که مورد رسیدگی بدوی واقع نشده، دادگاه بدوی موظف است جداگانه رسیدگی و نسبت به آن رأی صادر نماید.

(کمیسیون مدنی 1 مورخ 1390/6/7)

2. به لحاظ اصل سرزمینی بودن جرم و مجازات، در مورد تبعه خارجی نیز اعمال قانون آیین دادرسی کیفری الزامی است.

پرسش 581/89:

زنی افغانی علیه شوهرش که وی نیز افغانی بوده در ایران به اتهام ترک انفاق و ایراد ضرب عمدی اصالتاً از طرف خود و نیابتاً از طرف فرزندان صغیرش طرح شکایت می‌کند. در این فرض آیا مطابق قوانین ایران می‌بایست برای فرزندان صغیر، قیم اتفاقی تعیین

1- نشست قضایی دادگستری خمین شهریور 1389.

شود یا باید مطابق قوانین کشور متبوع ایشان اقدام گردد؟¹

نظر کمیسیون:

ماده 7 قانون مدنی ناظر به احوال شخصیه بوده و در مورد جرم و مجازات با توجه به اصل سرزمینی بودن، ماده 7 قانون مدنی حکومت نداشته بلکه با توجه به مقررات ماده 72 قانون آیین دادرسی کیفری تعیین قیم موقت در جهت رسیدگی به اتهامات و جرایم حاکم بوه، قابل اعمال می‌باشد.

(کمیسیون مدنی 1 مورخ 1390/6/1)

3. در صورتی که در ملک مورد معامله سابقه استفاده تجاری مجاز وجود نداشته باشد، بر دعوی

الزام به تحویل ملک تجاری آثار قانونی مترتب نخواهد بود.

پرسش 630/89:

خواهان به استناد قولنامه عادی یکباب منزل کلنگی که دارای پروانه ساخت بوده را خریداری کرده است 60 متر تجاری و 60 متر مسکونی، اکنون مشخص شده 60 متر تجاری وجود ندارد (پروانه فاقد امتیاز تجاری است) او دعوی الزام خوانده به تحویل 60 متر ملک تجاری را اقامه نموده است؛ تکلیف چیست؟²

نظر کمیسیون:

در صورتی که در ملک مورد معامله سابقه استفاده تجاری مجاز وجود نداشته و در پروانه صادره نیز مجوز تجاری صادر نگردیده باشد و یا این که ملک از نظر کاربری تجاری نباشد بر دعوای خواهان آثار و نتایج قانونی مترتب نخواهد بود و چنین دعوایی به لحاظ مخالفت آن با قواعد آمره (مقررات شهرداری) حداقل در بخش راجع به تجارت قابلیت استماع را ندارد.

(کمیسیون مدنی 1 مورخ 1390/4/14)

1- نشست قضایی دادگستری ساری آبان 1389.

2- نشست قضایی دادگاه‌های تجدیدنظر استان خراسان شمالی.

4. صدور چک بدون تاریخ رافع مسئولیت صادر کننده و ظهرنویس و ضامن نیست.**پرسش 523/89:**

صندوق قرض الحسنه‌ای با منعقد نمودن قراردادی به شخص الف مبلغ پنجاه میلیون ریال تسهیلات اعطا می‌نماید در قبال پرداخت این وجه یک فقره چک در تاریخ تنظیم قرارداد بدون تاریخ از گیرنده تسهیلات به مبلغ شصت میلیون ریال که به امضای دو نفر ضامن رسیده دریافت می‌کند پس از گذشت شش ماه که زمان سررسید برگشت تسهیلات بوده است صندوق با درج تاریخ دعوی مطالبه وجه چک بر علیه صادر کننده و ضامنین مطرح می‌نماید درحالی که صادر کننده چک چهار ماه قبل از تاریخ مندرج در چک فوت نموده است حال آیا جرمی در خصوص اقدام صندوق با توجه به مرقوم نمودن تاریخ بر روی چکی که بدون تاریخ صادر شده است قابل تصور است؟ و اگر جرمی متصور باشد به چه کسی منتسب است و آیا ضامنین با توجه به ظهر چک مسئولیت در پرداخت دارند یا خیر؟¹

نظر کمیسیون:

با توجه به این که در قابل صدور چک، صدور چک بدون تاریخ فاقد وصف کیفری قلمداد گردیده لذا به نظر می‌رسد صدور چک بدون تاریخ رافع مسئولیت صادر کننده و ظهرنویس و ضامن نبوده و چون به هر جهت صادر کننده چک استیفاء بلاجهت نموده و صدور چک از بابت استرداد تسهیلات وام مأخوذ بوده روابط حقوقی طرفین مبتنی بر وجود قرارداد و رابطه حقوقی، مؤید این موضوع است که استفاده از چک و طرح دعوا علیه ورثه متوفی و ظهرنویس و ضامن آن با رعایت مقررات قانون تجارت بلامانع است.

(کمیسیون مدنی 1 مورخ 1390/4/14)

5. اضافه کردن نام فرزند در شناسنامه خود، همیشه مصداق جعل در اسناد دولتی نیست.**پرسش 375/89:**

شخصی در شناسنامه خود رأساً اسم فرزندش را وارد کرده است آیا این عمل جعل محسوب

1- نشست قضایی دادگستری علی آباد کتول دی 1389.

است یا خیر؟¹

نظر کمیسیون:

اینکه عمل شخص مورد نظر نوعاً عمل مادی است که موجب تخدیش شناسنامه وی محسوب می‌شود شکی نیست، لیکن با این عمل وی اولاً نوشته‌ای را که عالم خارج با واقعیت در تضاد باشد در شناسنامه درج ننموده، ثانیاً سوء نیتی در فعل ارتكابی خود مدنظر نداشته است. بنابراین عمل او مصداق جعل در اسناد دولتی نیست. النهایه عمل وی که مأمور ذی‌صلاح دولتی در درج نام فرزندش نبوده است، مصداق ماده 10 قانون تخلفات و جرائم مربوط به اسناد سجلی مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام در مرداد ماه 1370 می‌باشد که فقط در صورت احرار از قصد متقلبانه مرتکب، مجازات جعل در اسناد دولتی می‌تواند از مصداق فعل او باشد.

(کمیسیون جزایی 5)

1- نشست قضایی دادگستری مشهد مقدس مرداد 1389.

مصوبات هیأت وزیران

1. آیین‌نامه اجرایی بند (91) قانون بودجه سال 1390 کل کشور¹

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1390/6/2 بنا به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور و به استناد بند (91) قانون بودجه سال 1390 کل کشور، آیین‌نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده 1- کلیه مشمولان بند (91) قانون بودجه سال 1390 کل کشور که از تاریخ 1390/1/1 تا تاریخ 1390/12/29 حائز شرایط زیر باشند می‌توانند درخواست بازنشستگی نمایند:

الف - افراد دارای حداقل شصت سال تمام سن برای بیمه‌شدگان مرد و حداقل پنجاه و پنج سال تمام سن برای بیمه‌شدگان زن.

ب - افراد دارای حداقل ده سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه به صندوق.

ج - افرادی که به تشخیص کمیسیون‌های موضوع ماده (91) قانون تأمین اجتماعی - مصوب 1354- و اصلاحات بعدی آن در سنین کمتر از موارد فوق از کارافتاده شده‌اند ولی از حق مستمری برخوردار نمی‌شوند.

ماده 2- افرادی که کمتر از ده سال حق بیمه پرداخت کرده‌اند می‌توانند با پرداخت

1- متن اولیه این بند در صفحه 59 شماره بیست و چهارم این ویژه نامه (شماره خرداد 1390) درج شده است.

مابه‌التفاوت حق بیمه اعم از حق کارگر و کارفرما تا ده سال به نرخ سال جاری از امتیاز بازنشستگی برخوردار شوند.

ماده 3- مبنای کسر حق بیمه ماهانه بیمه‌شدگان موضوع این آیین‌نامه که کمتر از ده سال حق بیمه پرداخت نموده‌اند حداقل حقوق و دستمزد مصوب شورای عالی کار در سال 1390 می‌باشد.

ماده 4- نحوه محاسبه و تعیین میزان مستمری به شرح زیر می‌باشد:
الف- میزان مستمری بازنشستگی متقاضیان بهره‌مندی از مفاد این آیین‌نامه با رعایت مفاد ماده (77) قانون تأمین اجتماعی و تبصره آن محاسبه و تعیین می‌گردد.
ب- مستمری قابل پرداخت معادل مستمری استحقاقی بیمه‌شده، یعنی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه خواهد بود. اینگونه مستمری‌بگیران از شمول ماده (111) قانون تأمین اجتماعی خارج می‌باشند.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19375 مورخ 1390/6/19)

2. اصلاح بند (6) تصویب‌نامه شماره 111668/ت40869 هـ مورخ 1389/5/20¹

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1390/5/26 به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:
بند (6) تصویب‌نامه شماره 111668/ت40869 هـ مورخ 1389/5/20 به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

«6 - کسری کار ناشی از اجرای این تصویب‌نامه در ماه مبارک رمضان درخصوص کارکنان مشمول دورکاری در چارچوب آیین‌نامه مربوط و با رعایت سقف مقرر در قانون (44 ساعت در هفته) از طریق انجام دورکاری و در خصوص سایر کارکنان از طریق دورکاری در غیر از موارد مندرج در آیین‌نامه مربوط یا برنامه آموزش حضوری یا غیرحضوری، موضوع ماده (93) قانون مدیریت خدمات کشوری جبران می‌گردد.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19368 مورخ 1390/6/8)

1- متن اولیه این بند در صفحه 89 شماره چهاردهم این ویژه‌نامه (شماره مرداد 1389) درج شده است.

3. الحاق تبصره به بند (10) ضوابط اجرایی بودجه سال 1390 کل کشور¹

هیئت وزیران در جلسه مورخ 1390/5/26 بنا به پیشنهاد مشترک معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و به استناد بند یکصد و سی و پنجم قانون بودجه سال 1390 کل کشور تصویب نمود:

1- متن زیر به عنوان تبصره به بند (10) ضوابط اجرایی بودجه سال 1390 کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره 65694 مورخ 1390/3/29 الحاق می‌گردد:

تبصره - قرارداد کارکنان شرکتی دستگاههای اجرایی که قبل از سال 1387 با آنها همکاری نموده و در سالهای 1388 و 1389 در اجرای مصوبات هیئت وزیران و یا آرای قطعی صادره از شعب دیوان عدالت اداری، به قرارداد کار معین تبدیل وضعیت یافته‌اند، علاوه بر سقف تعداد مقرر در این بند، با عنایت به بند (هـ) ماده (50) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، در سال 1390 قابل تمدید خواهد بود.

2- این تصویب‌نامه از تاریخ 1390/1/1 لازم‌الاجرا است.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19368 مورخ 1390/6/8)

1- متن این بند در صفحه 46 شماره بیست و پنجم این ویژه نامه (شماره تیر 1390) درج شده است.

مصوبات شورای عالی

مصوبه «آیین‌نامه تشکیل ستاد ملی زن و خانواده»

مصوبه «آیین‌نامه تشکیل ستاد ملی زن و خانواده» که در جلسه مصوب جلسه 682 مورخ 89/11/26 و براساس مصوبه 89/10/14 شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می‌شود:

ماده 1- به منظور تحقق اصول دهم و بیست و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، ستاد ملی زن و خانواده که در این آیین‌نامه به اختصار ستاد نامیده می‌شود، با هدف تقویت و تحکیم نهاد مقدس خانواده و پاسداری از قداست آن و استوار ساختن روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی و حفظ و ارتقای جایگاه زنان در تراز جمهوری اسلامی ایران با ترکیب ذیل تشکیل می‌شود:

- 1- رئیس جمهور (رئیس)
- 2- معاون اول رئیس جمهور (نایب رئیس)
- 3- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
- 4- وزیر آموزش و پرورش
- 5- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
- 6- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- 7- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- 8- وزیر رفاه و تأمین اجتماعی

- 9- وزیر کشور
- 10- وزیر دادگستری
- 11- رئیس سازمان ملی جوانان
- 12- رئیس سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران
- 13- مشاور رئیس قوه قضائیه
- 14- رئیس فراکسیون زنان و خانواده مجلس شورای اسلامی
- 15- نماینده سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
- 16- رئیس شورای فرهنگی و اجتماعی زنان و خانواده
- 17- رئیس مرکز امور زنان و خانواده (دیبر ستاد)
- 18- دو نفر صاحب نظر در امور خانواده و زنان از حوزه و دانشگاه به پیشنهاد مرکز امور زنان و خانواده و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی به مدت سه سال
تبصره - ستاد می‌تواند حسب مورد از سایر دستگاه‌ها بنا بر ضرورت دعوت نماید.
ماده 2- وظایف ستاد عبارتند از:
 - 1- تنظیم سیاست‌های اجرایی، راهبردها و آئین‌نامه‌های اجرایی به‌منظور تحقق سیاست‌ها، دستورات و اوامر مقام معظم رهبری، سیاست‌های کلان نظام مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبات مجلس شورای اسلامی در موضوع زنان و خانواده
 - 2- تعامل فعال با مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه در زمینه تهیه و تدوین آئین‌نامه‌ها، لوایح و طرح‌های پیشنهادی به دولت و مجلس شورای اسلامی و تنظیم راهکارهای اجرایی مصوبات آنها
 - 3- تعیین شاخص‌های سنجش وضعیت زنان و خانواده متناسب با ارزشهای اسلامی در عرصه‌های مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی در سطح ملی و بین‌المللی
 - 4- تنظیم و تصویب ساختارها و برنامه‌ریزی، ساماندهی و هماهنگی فعالیت‌های دستگاه‌ها درخصوص زنان و خانواده
 - 5- نظارت و ارزیابی مستمر بر میزان تحقق اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی در

دستگاه‌ها و ارائه گزارش دوره‌ای به شورای عالی و سایر مراجع ذیصلاح در حوزه زنان و خانواده

ماده 3- مصوبات ستاد بر اساس اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی و طبق مجوز هیئت وزیران لازم‌الاجراست و کلیه دستگاه‌ها و سازمان‌ها موظفند بر اساس مصوبات ستاد اقدام و نتایج آن را به ستاد گزارش نمایند.

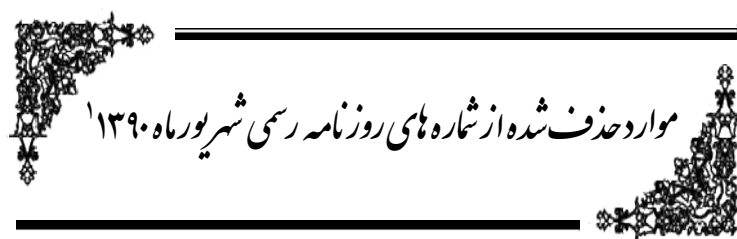
ماده 4- دبیرخانه ستاد در مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری تشکیل خواهد شد و آئین‌نامه‌های مربوط به وظایف دبیرخانه نیز توسط این مرکز تدوین می‌شود.

ماده 5- کلیه کارگروه‌ها، ستادها، شوراها، کمیته‌ها و کمیسیون‌هایی که در دستگاه‌های اجرایی در موضوع زنان و خانواده فعالیت می‌کنند، در اجرای برنامه‌های خود تابع مصوبات این ستاد می‌باشند.

ماده 6- این آیین‌نامه مشتمل بر 6 ماده و یک تبصره در جلسه 682 مورخ 1389/11/26 شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

(نقل از روزنامه رسمی شماره 19384 مورخ 1390/6/29)

بخش هفتم:

ردیف	قوانین	روزنامه رسمی
1	قانون تفسیر ماده (28) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 1378 و اصلاحات بعدی	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
2	افزایش مستمریهای موضوع آیین نامه اجرایی ماده (8) قانون تشکیل صندوق حمایت و کلا و کارگشایان دادگستری از ابتدای سال 1389	شماره 19363 مورخ 1390/6/2

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
1	آیین نامه اجرایی بند (68) قانون بودجه سال 1390 کل کشور	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
2	تصمیمات سومین جلسه مورخ 1390/4/7 شورای عالی سینما	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
3	آیین نامه «شورای عالی سینما»	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
4	اصلاح تبصره ماده (7) آیین نامه اجرایی قانون ارتقاء کیفی تولید خودرو و سایر تولیدات صنعتی داخلی	شماره 19368 مورخ 1390/6/8
5	اصلاح ماده (17) آیین نامه تعیین قیمت فروش، اجاره و نحوه و شرایط واگذاری ساختمان ها و اراضی مازاد بر نیاز وزارت آموزش و پرورش به موسسات مدارس غیردولتی	شماره 19368 مورخ 1390/6/8

1- به منظور حجیم نشدن این ویژه نامه، متن آنچه با وظایف شغلی مخاطبین محترم ارتباط بیشتری دارد، درج و آنچه بی ارتباط یا کم ارتباط است را در این بخش فهرست وار ذکر کردیم. در صورت درخواست، متن کامل هر یک از موارد حذف شده، برای مقتضای ارسال خواهد شد.

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
6	تصویب‌نامه درخصوص تعیین آقای مصطفی عطاران به عنوان عضو هیئت عالی نظارت در ماده (37) آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری	شماره 19368 مورخ 1390/6/8
7	تصویب‌نامه در خصوص تقسیمات کشوری در استان سمنان	شماره 19368 مورخ 1390/6/8
8	تصویب‌نامه در خصوص یارانه نهاده‌ها و عوامل تولید کشاورزی در سال 1390	شماره 19368 مورخ 1390/6/8
9	اصلاح بند (ت) ماده (7) آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
10	اصلاح بند(ج) ماده (12) آیین‌نامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
11	اصلاح عنوان جدول شماره (4) آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مشاوران	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
12	تصویب‌نامه درخصوص معافیت از سود بازرگانی کالاهای وارداتی ملوانان و خدمه کشتی‌ها	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
13	تصویب‌نامه در خصوص استفاده از کارت مبادلات مرزی برای سرپرستان خانوارهای ساکن در روستاهای مرزی استان‌های کردستان، آذربایجان غربی، کرمانشاه و سیستان و بلوچستان	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
14	تصویب‌نامه در خصوص تعیین سود بازرگانی کالاهای مشمول ردیف‌های تعرفه	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
15	تصویب‌نامه در خصوص تعیین سود بازرگانی میلگردهای ساختمانی مشمول ردیف‌های 7213 و 7214 تعرفه	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
16	اصلاح جزء (الف) بند (4) آیین‌نامه اجرایی ماده (16) قانون مدیریت خدمات کشوری	شماره 19375 مورخ 1390/6/19
17	آیین‌نامه اجرایی جزء «الف» بند (108) قانون بودجه سال 1390 کل کشور	شماره 19375 مورخ 1390/6/19
18	تصویب‌نامه در خصوص تعیین پرداختی حق‌الثبت و حقوق ثبت اسناد و مدارک کشتی	شماره 19375 مورخ 1390/6/19
19	تصویب‌نامه درخصوص محاسبه سنوات خدمت برای صدور احکام بازنشستگی پیش از موعد در مورد بیمه بیکاری شاغلان در کارهای سخت و زبان‌آور در بخش صنعت نساجی	شماره 19375 مورخ 1390/6/19
20	تنفیذ آیین‌نامه اجرایی جزء (1) بند (و) تبصره (19) قانون بودجه سال 1386 کل کشور برای اجرا در سال 1390	شماره 19375 مورخ 1390/6/19

ردیف	مصوبات هیأت وزیران	روزنامه رسمی
21	تصویب نامه درخصوص تبدیل روستای اصغراباد از توابع دهستان ماربین علیا بخش مرکزی شهرستان خمینی شهر در استان اصفهان به شهر	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
22	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای سیدمحمد کریمی به عنوان رییس کل بیمه مرکزی ایران	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
23	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در استان کرمانشاه	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
24	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در استان همدان	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
25	تصویب نامه در خصوص تقسیمات کشوری در شهرستانهای سنقر، صحنه و پاوه	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
26	تصویب نامه درخصوص گشایش سرکنسولگری جمهوری عراق در شهر ارومیه	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
27	اصلاح تصویب نامه در خصوص یارانه نهاده ها و عوامل تولید کشاورزی در سال 1390	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
28	تصویب نامه در خصوص تعیین آقای ابراهیم عزیزی به عنوان استاندار هرمزگان	شماره 19386 مورخ 1390/6/31
29	لغو تصویب نامه در خصوص سقف تعرفه های خدمات تشخیصی و درمانی در بخش غیردولتی در سال 1390	شماره 19386 مورخ 1390/6/31

ردیف	مصوبات شوراهای عالی	روزنامه رسمی
1	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر بندرچارک	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
2	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر فین	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
3	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر قره آغاج	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
4	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح جامع شهر قوشچی	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
5	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر نوبران	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
6	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه تربیت معلم تهران»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1

ردیف	مصوبات شوراهای عالی	روزنامه رسمی
7	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
8	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه زنجان»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
9	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ارومیه»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
10	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی بیرجند»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
11	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
12	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کاشان»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
13	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
14	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه گلستان»	شماره 19362 مورخ 1390/6/1
15	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر بستان‌آباد	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
16	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص الحاق 1/5 هکتار از اراضی واقع در حریم شهر هرسین به محدوده آن جهت تامین اراضی موردنیاز مسکن مهر	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
17	مصوبه شورای عالی اداری در خصوص اصلاح فعالیت‌های مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
18	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران درخصوص طرح توسعه و عمران (جامع) ناحیه شرق گیلان (شامل شهرستانهای لاهیجان، رودسر، آستانه اشرفیه، لنگرود، املش و سیاهکل)	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
19	مصوبه هشتصد و چهل و یکمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/3/17 موضوع: آیین‌نامه مجتمعاتی آموزشی و پرورشی	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
20	مصوبه هشتصد و چهل و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/5/11 موضوع: افزایش جلسات هفتگی درس قرآن در دوره ابتدایی	شماره 19363 مورخ 1390/6/2

ردیف	مصوبات شوراهای عالی	روزنامه رسمی
21	مصوبه هشتصد و چهل و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ 1390/5/11 موضوع: تغییر نظام آموزشی دوره پیش دانشگاهی روزانه	شماره 19363 مورخ 1390/6/2
22	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع ساختاری - راهبردی شهر اسلامشهر	شماره 19366 مورخ 1390/6/6
23	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح شهرک نمونه گردشگری زرننده	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
24	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح مجموعه شهری تبریز	شماره 19369 مورخ 1390/6/12
25	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر سعادت شهر	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
26	مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح مجموعه شهری تبریز	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
27	مصوبه «اساسنامه دانشگاه غیردولتی - غیرانتفاعی ادیان و مذاهب»	شماره 19375 مورخ 1390/6/19
28	مصوبه «تأیید انتخاب رئیس دانشگاه جامع علمی - کاربردی»	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
29	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص الحاق اراضی متعلق به تعاونی مسکن نیروی انتظامی شهر بناب به محدوده شهر بناب	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
30	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر چرمهین	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
31	تنفیذ مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در خصوص طرح جامع شهر کمه	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
32	مصوبه «اساسنامه بنیاد سعدی»	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
33	مصوبه «اصلاح اساسنامه صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور»	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
34	مصوبه «الحاق یک بند به مصوبه تسری مصوبه شورای عالی درباره مدارک تحصیلی صادرشده مدیریت حوزه علمیه قم به طلاب حوزه علمیه خراسان (مصوب جلسه 457 مورخ 1378/11/26)»	شماره 19384 مورخ 1390/6/29

ردیف	مصوبات شوراهای عالی	روزنامه رسمی
35	مصوبه «انتخاب 3 عضو جدید هیأت امنای دانشگاه آزاد اسلامی»	شماره 19384 مورخ 1390/6/29
36	مصوبه «سیاست‌ها و ضوابط حاکم بر تبلیغات محیطی»	شماره 19384 مورخ 1390/6/29

ردیف	گوناگون	روزنامه رسمی
1	تعیین نصاب معاملات در مناقصات نیروهای مسلح	شماره 19371 مورخ 1390/6/14
2	مصوبات دومین جلسه هیأت امنای صندوق توسعه ملی	شماره 19380 مورخ 1390/6/24
3	واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی	شماره 19383 مورخ 1390/6/28

نظر سنجی

مربوط به شماره شصت و نهم شهریور ماه ۱۳۹۰

بکار محترم قضایی

باسلام و احترام

نظر به این که نظرات شما در بهبود کیفی ویژه نامه مؤثر است خواهشمند است این فرم (یا تصویر آن) را تکمیل و به دفتر ویژه نامه قوانین و مقررات ارسال فرمائید.

1- چگونگی تبویب و دسته بندی مطالب:

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10

توضیح:

.....

2- میزان مفید بودن مطالب بخش های زیر:

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10

مقدمه:

بخش قوانین:

بخش مصوبات قوه قضائیه:

بخش آرای وحدت رویه دیوان عدالت اداری:

استفتائات قضایی:

نظریات مشورتی:

نشست های قضایی:

بخش مصوبات هیأت وزیران:

بخش فهرست موارد حذف شده:

طراحی جلد:

3- این ماهنامه تا چه میزان نیاز شما را در خصوص اطلاع یابی از قوانین و مقررات جدید تأمین می کند؟

100	90	80	70	60	50	40	30	20	10

توضیح:

.....

.....

4- در این شماره به نظر شما کدامیک از مطالب زائد است و باید جزء موارد حذف شده قید شود؟

5- چنانچه مطالب دیگری را برای افزودن به ویژه‌نامه مفید می‌دانید قید نمایید.

6- چه شماره‌هایی از ویژه‌نامه را دریافت کرده‌اید؟

7- هر نظر، انتقاد و پیشنهادی برای ارتقاء این ویژه‌نامه دارید، مرقوم فرمایید.

8- در صورت تمایل نام و شمارهٔ تلفن خود را مرقوم دارید.

نام: نام خانوادگی: شماره تماس:

فرم درخواست اشتراک ویژه نامه قوانین و مقررات

نام نام خانوادگی

کد پرسنلی (الزامی):*

سمت قضایی مطابق ابلاغ (با ذکر شهرستان):

تلفن ثابت (با ذکر کد): تلفن همراه:

نشانی محلی که تاویل دارید ویژه نامه ارسال شود (با ذکر استان و شهرستان):

.....

..... کد پستی:

تاریخ امضاء

* منظور از کد پرسنلی شماره ای است که در پشت کارت شناسایی قضایی شما درج شده است.

نشانی: تهران - خیابان حافظ شمالی - نبش خیابان سیه - ساختمان شماره ۳ قوه قضائیه - معاونت آموزش و تحقیقات قوه قضائیه - طبقه ششم